

Nieuwsbrief ERF Updates

Nummer 13, 2025

Redactie: mr. F.M.H. Hoens.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:PHR:2025:935](#) 05-09-2025

Hof

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2025:2432](#) 16-09-2025

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2025:5529](#) 09-09-2025

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2025:2400](#) 09-09-2025

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2025:5590](#) 02-09-2025

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2025:4717](#) 29-07-2025

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2025:1760](#) 24-06-2025

Rechtbank

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2025:5631](#) 17-09-2025

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2025:7811](#) 15-09-2025

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2025:7565](#) 10-09-2025

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2025:7432](#) 03-09-2025

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2025:9847](#) 20-08-2025

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2025:4690](#) 18-08-2025

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2025:11129](#) 05-08-2025

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2025:10994](#) 31-07-2025

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2025:8516](#) 25-06-2025

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2025:8674](#) 26-03-2025

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2025:8655](#) 05-03-2025

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2025:8659](#) 19-02-2025

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2024:9660](#) 18-12-2024

Antillen

[Gerecht in eerste aanleg van Sint Maarten, ECLI:NL:OGEAM:2025:84](#) 19-08-2025

[Gerecht in eerste aanleg van Sint Maarten, ECLI:NL:OGEAM:2025:77](#) 19-08-2025

[Gerecht in eerste aanleg van Sint Maarten, ECLI:NL:OGEAM:2025:76](#) 19-08-2025

[Gerecht in eerste aanleg van Sint Maarten, ECLI:NL:OGEAM:2025:86](#) 27-05-2025

[Gerecht in eerste aanleg van Bonaire, Sint Eustatius en Saba, ECLI:NL:OGEABES:2025:26](#) 21-05-2025

RECHTSPRAAK

De voorzieningenrechter gaat ervan uit dat erflater de bedoeling had dat de executeur ook na intreden van de tweede trap/de tweede overgang in functie kwam.

In 2009 is erflater overleden met achterlating van zijn geregistreerd partner A en vier kinderen (onder wie eiser) uit een eerder huwelijk. In zijn testament heeft erflater zijn kinderen B en C tot executeur benoemd, de wettelijke verdeling van toepassing verklaard en aan de verkrijging van A een tweetrapsmaking verbonden waarbij de kinderen de verwachters zijn. In 2022 is A overleden en in 2023 heeft de rechtbank gedaagde tot vereffenaar benoemd. De voorzieningenrechter geeft aan dat het de vraag is of eiser ontvankelijk is in zijn vorderingen die zijn ingesteld in hoedanigheid van executeur. In de eerste plaats is het de vraag of een executeur opnieuw in functie komt als de voorwaarde uit de tweetrapsmaking in vervulling gaat. Uit deze executeursbenoeming blijkt niet of deze slechts geldt voor de eerste overgang of ook voor de tweede overgang. Dat is een kwestie van uitleg. Over het algemeen zal een testateur een executeursbenoeming opnemen om er kortgezegd voor te zorgen dat zijn nalatenschap zo voortvarend mogelijk kan worden afgewikkeld. De voorzieningenrechter ziet niet in waarom erflater deze taak in de eerste overgang wel nodig vindt en toevertrouwt aan bepaalde personen, maar in de tweede overgang niet. Na het overlijden van A kan er immers evengoed behoefte zijn aan een executeur. Zo gaan eventuele openstaande schulden van erflater met de vervulling van de voorwaarde over van A op de kinderen. Er kunnen ook nieuwe schulden ontstaan op dat moment, zoals schulden ter zake van erfbelasting. De voorzieningenrechter gaat ervan uit dat erflater de bedoeling had dat de executeur na alle overgangen in functie kwam. Verder is onweersproken gesteld dat er nog aangifte erfbelasting gedaan moet worden en dat dit een executeurstaak is.

Interessant is verder dat B en C na het overlijden van erflater de executele hebben aanvaard en D (die de nalatenschap destijds heeft afgewikkeld) in hun plaats hebben gesteld en dat zij na het overlijden van A de benoeming hebben aanvaard en eiser aan zich hebben toegevoegd. Gedaagde stelt dat dit laatste niet kan en dat D de executeur is. Volgens de voorzieningenrechter heeft het twee keer openvallen van dezelfde nalatenschap tot gevolg dat op het moment van overlijden van A voor wat betreft de executele dezelfde rechtsgevolgen

intreden als op het moment van overlijden van erflater. Die rechtsgevolgen vinden ten behoeve van de afwikkeling van de ‘tweede trap’ opnieuw plaats. Dit betekent concreet dat de in het testament aangewezen executeurs zich opnieuw moeten uitlaten of zij hun benoeming aanvaarden. De voorzieningenrechter is het daarom met eiser eens dat hij en zijn broers bevoegd in functie zijn als executeurs. Dat kwijting en decharge is verleend aan D draagt aan dit oordeel niet bij. Als B en C de executeurstaak op zich hadden genomen na het overlijden van erflater, dan zou aan hen immers ook kwijting en decharge zijn verleend. Verder stelt gedaagde dat de drie executeurs enkel tezamen optredend bevoegd zijn omdat erflater B en C ‘gezamenlijk’ tot executeur heeft benoemd en daarmee is afgeweken van de hoofdregel van artikel 4:142 lid 2 BW. Naar het oordeel van de voorzieningenrechter kan uit de vermelding in het testament dat de executeurs samen zijn benoemd, niet worden afgeleid dat zij alleen samen bevoegd zijn om de nalatenschap te vertegenwoordigen. Dat zij samen zijn benoemd moet zo worden begrepen dat zij beiden tot executeurs zijn aangewezen. Allebei de executeurs zijn volgens de hoofdregel van artikel 4:142 lid 2 BW afzonderlijk bevoegd om de nalatenschap te vertegenwoordigen, omdat de testateur hiervan niet uitdrukkelijk is afgeweken. Dit alles betekent dat eiser ontvankelijk is in zijn vorderingen die zijn ingesteld in hoedanigheid van executeur van de nalatenschap van erflater.

Vervolgens gaat de voorzieningenrechter in op de vraag of eiser een spoedeisend belang heeft. Voor wat betreft de vordering die strekt tot afgifte van het bezwaarde vermogen geldt dat vaststaat dat gedaagde een deel van dat vermogen al heeft afgegeven aan een deel van de verwachters. De voorzieningenrechter is het daarom met gedaagde eens dat het spoedeisend belang niet gelegen kan zijn in het voorkomen van deze verdeling. De vraag óf gedaagde dit had mogen doen en of de juiste bedragen zijn uitgekeerd aan de verwachters, gaat het bestek van deze procedure te buiten. Voor de vorderingen die strekken tot (samengevat) afgifte van informatie ziet de voorzieningenrechter een spoedeisend belang. Dit vloeit voort uit de aard van het gevorderde. Hoe langer wordt gewacht met afgifte van informatie, hoe groter de kans dat deze informatie door tijdsverloop (deels) verloren gaat gelet op de wettelijke bewaarplicht van zeven jaar. Dit terwijl eiser, zoals hierna aan bod zal komen, recht heeft op een deel van de gevorderde informatie. Bovendien heeft eiser deze informatie nodig om zijn executeurstaak te kunnen vervullen. Gelet hierop kan van eiser niet worden verlangd dat hij de uitkomst van een bodemprocedure over deze kwestie afwacht. De door eiser gevorderde veroordeling tot afgifte van de administratie wijst de voorzieningenrechter af. Tijdens leven was A veroordeeld inzage te geven over de periode 2010-2020, maar die verplichting is niet op gedaagde, die immers enkel vereffenaar is van de nalatenschap, overgegaan. Die taak rust mogelijk wel op gedaagde in zijn hoedanigheid van (voormalig) gevolmachtigde van A, maar eiser heeft zijn vordering niet zo ingestoken. Overigens valt niet in te zien welk belang eiser nog heeft bij de behandeling van een dergelijke vordering in kort geding. De vraag of gedaagde op de juiste

wijze opgave heeft gedaan van het bezwaarde vermogen hoort thuis in een bodemprocedure, gelet op de verstreken tijd en de wisselende hoedanigheden waarin gedaagde bij leven van A is opgetreden.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 18-08-2025

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2025:4690

Zaaknummer: C/16/596516/KG ZA 25-350

Rechters: G. Konings

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Volgens voorzieningenrechter geeft artikel 4:78 BW geen recht op de originele stukken als het doel ook bereikt wordt met een kopie.

Partijen zijn zus en broers van elkaar. De vader en moeder van partijen zijn overleden. De ouders van partijen waren sinds 1996 gescheiden. De beide eisers zijn onderfd door moeder en gedaagde is onderfd door vader. Partijen hebben allen een beroep gedaan op hun respectievelijke legitieme porties. In een andere procedure heeft de rechtbank geoordeeld dat gedaagde circa € 247.000 aan eiser 1 en circa € 166.000 aan eiser 2 moet betalen en dat eisers ieder circa € 18.000 aan gedaagde moeten voldoen. Tegen dit vonnis is hoger beroep ingesteld. In deze kortgedingprocedure vorderen eisers dat gedaagde diverse stukken verstrekt. In reconventie vordert gedaagde opheffing van het door eisers gelegde beslag op een effectenportefeuille. Eisers hebben voldoende aannemelijk gemaakt dat ze een spoedeisend belang hebben. Zij vorderen afgifte van stukken die zij stellen nodig te hebben voorafgaand aan het hoger beroep, om hun stellingen in dat hoger beroep beter te kunnen onderbouwen. Dat betekent dat zij die stukken nu moeten opvragen en niet kunnen wachten tot de hogerberoepsprocedure daadwerkelijk van start gaat. Verder stelt de voorzieningenrechter dat gedaagde niet veroordeeld kan worden tot het verstrekken van stukken die hij niet heeft en die niet opgevraagd kunnen worden. De blote stelling dat banken bij navraag soms toch stukken van langer geleden (dan 1 september 2018) kunnen verstrekken, is volgens de voorzieningenrechter onvoldoende. Verder erkent gedaagde dat hij rentebetalingen heeft ontvangen op het schuldig erkend bedrag, en daarmee is onvoldoende duidelijk welk belang eisers nog hebben bij de opgevraagde stukken. Voor de vraag of de verplichte rentebetalingen opgeteld moeten worden bij de legitimaire massa, hebben eisers die stukken niet nodig. Dat is een juridisch vraagstuk dat op grond van het vaststaande feit dat de betalingen zijn ontvangen, beantwoord kan worden. Artikel 4:78 BW verplicht niet tot afgifte van originele stukken. Eisers kunnen met een kopie hun stelling dat de handtekening onder de overeenkomst niet van moeder is al onderbouwen met het rapport dat betrekking heeft op de kopie. Het is onvoldoende aannemelijk dat eisers een rapport van het origineel nodig hebben om hun stelling voldoende te kunnen onderbouwen. Het beslag op de effectenportefeuille moet worden opgeheven, omdat eisers ook na opheffing zekerheid hebben via het door hen gelegde beslag op onroerende zaken. Wellicht dat er nog wel extra zekerheid moet zijn, namelijk voor

het deel van de vordering bestaande uit de verhoging bovenop de hoofdsom. In zoverre hebben eisers belang bij handhaving van het (gehele) beslag. Daar staat tegenover dat gedaagde, als gevolg van het gelegde beslag, de effectenportefeuilles niet kan beheren. Gezien de klemmendheid van het beslag op de effectenportefeuilles en het belang van gedaagde in verhouding tot het beperktere belang van eisers, valt de belangenafweging uit in het voordeel van gedaagde.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 03-09-2025

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2025:7432

Zaaknummer: 453990

Rechters: D.T. Boks

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De vordering tot overdracht van een perceel is verjaard omdat deze opeisbaar werd bij het overlijden en nadien vijf jaren zijn verstreken.

Kort en goed speelt in deze zaak het volgende. Y is enig erfgenaam van zijn opa en oma. X is de executeur in oma's nalatenschap. X stelt in 1988 een overeenkomst met opa en oma te hebben gesloten op grond waarvan hij een perceel grond van hen heeft gekocht dat na het overlijden aan hem zou worden geleverd. X eist dat het Gerecht voor recht verklaart dat hij eigenaar is van het perceel, op basis van de overeenkomst of door verjaring. Het Gerecht oordeelt dat het recht van X om overdracht te eisen is verjaard en dat hij ook door verjaring geen eigenaar is geworden van het perceel. De overdracht kon vanaf het overlijden van de laatste van opa/oma worden gevorderd, dat was in 2002. Vanaf de opeisbaarheid zijn meer dan vijf jaren verstreken, zodat de vordering is verjaard, artikel 3:307 BWXM. Volgens het gerecht is ook duidelijk dat X houder van het perceel van een ander was, en niet voor zichzelf. Opa en oma zouden vooralsnog eigenaar blijven en X mocht het perceel tot de overdracht voor hen houden (art. 3:107 en 3:110 BWXM). Het houden kan niet zomaar overgaan in bezitten. Dat kan alleen als gevolg van een handeling van opa/oma of doordat X het recht van de eigenaar heeft tegengesproken (art. 3:111 BWXM). X heeft niet gesteld dat dit het geval is. Dat is ook niet gebleken. Dat betekent dat X nog steeds houder is van het perceel. Hij is dus ook niet door verjaring eigenaar geworden, want daarvoor is bezit nodig (art. 3:105 BWXM).

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Sint Maarten

Datum uitspraak: 19-08-2025

ECLI: ECLI:NL:OGEAM:2025:76

Zaaknummer: SXM202500014

Rechters: J.R. Veerman

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Voor het veiligstellen van het recht van de vereffenaar om een als quasilegaat te kwalificeren uitkering uit de nalatenschap volstaat ook als daarop buiten rechte aanspraak wordt gemaakt.

In de zaak ERF 2024-0469 stelt A-G Ibili dat een ruime uitleg van artikel 4:216 BW waarbij de vervalltermijn betrekking heeft op het veiligstellen van het recht van de vereffenaar om een als quasilegaat te kwalificeren uitkering uit de nalatenschap aan de legataris binnen drie jaar na de uitkering terug te vorderen door hierop buiten rechte aanspraak te maken de juiste is, en niet de beperkte uitleg van artikel 4:216 BW waarbij de vervalltermijn van drie jaar betrekking heeft op de bevoegdheid van de vereffenaar om een rechtsvordering in te stellen tot terugbetaling van hetgeen uit de nalatenschap aan de legataris is uitgekeerd. De A-G concludeert tevens dat de begunstiging uit levensverzekering in casu niet tijdens leven aanvaard is of kon worden. Dit betekent dat de begunstiging voor het eerst kon worden aanvaard vanaf het tijdstip dat de begunstiging door het overlijden van de erflater onherroepelijk was geworden, waarmee de vraag of de uitkering die op grond van de levensverzekering werd ontvangen aangemerkt kan worden als gift, moet worden beoordeeld naar het moment van overlijden van de erflater.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-09-2025

ECLI: ECLI:NL:PHR:2025:935

Zaaknummer: 24/03526

Rechters: F. Ibili

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

In langdurig onverdeelde nalatenschappen worden ex artikel 3:200a BW BES percelen toegekend.

In al deze zaken die op Saba spelen, is sprake van langdurig onverdeeld gebleven nalatenschappen en worden op grond van artikel 3:200a BW BES percelen toegekend conform de voorstellen van de verzoekers en belanghebbenden (ECLI:NL:OGEABES:2025:26 ECLI:NL:OGEABES:2025:27, ECLI:NL:OGEABES:2025:28, ECLI:NL:OGEABES:2025:29 en ECLI:NL:OGEABES:2025:78).

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Datum uitspraak: 21-05-2025

ECLI: ECLI:NL:OGEABES:2025:26

Zaaknummer: SAB202400072

Rechters: G. Drenth

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De vordering van eisers tegen de erfgenamen wordt afgewezen omdat een rechtsgeldige oproeping van gedaagden ontbreekt.

In een tussenvonnis overwoog het gerecht dat het nog geen uitspraak kan doen omdat de erfgenamen eerst nog correct moeten worden opgeroepen. Eisers zijn in hetzelfde vonnis in de gelegenheid gesteld om zich bij akte uit te laten over de manier waarop dat moet gebeuren en daarvoor zijn aan hen drie opties gegeven. In hun na het vonnis genomen akte komen eisers tot de conclusie dat alle erfgenamen afzonderlijk moeten worden opgeroepen. Het zou daarbij gaan om ongeveer vijftig personen. Eisers geven aan dat zij thans niet de financiële middelen hebben om daaraan uitvoering te geven. Zij willen daarom dat hun een langere termijn wordt vergund om alle erfgenamen op te roepen, zonder daarbij een termijn te noemen. Het Gerecht wijst het verzoek om een langere termijn voor het oproepen van de erfgenamen af. Een geldige oproep is een voorwaarde voor het voeren van een civiele procedure. De oproep is nietig als deze niet voldoet aan alle wettelijke eisen waaronder, zoals hier, de eisen die gelden voor het oproepen van de gezamenlijke erfgenamen zoals vermeld in artikel 5 lid 6 Rv SXM (art. 92 Rv SXM). Dat betekent dat er geen sprake is van een geldige procedure zolang er geen rechtsgeldige oproep is en dat al die tijd de procedure niet kan worden voortgezet. Het is in strijd met de eisen van een goede procesorde om eisers nu nog een onbepaalde termijn te geven voor het oproepen van de erfgenamen. Er moet voortvarend worden geprocedeerd. Voorkomen moet worden dat procedures onnodig lang duren. Het gevolg van het bovenstaande is dat de dagvaarding nietig wordt verklaard en eisers niet-ontvankelijk worden verklaard.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Sint Maarten

Datum uitspraak: 19-08-2025

ECLI: ECLI:NL:OGEAM:2025:77

Zaaknummer: SXM202101421

Rechters: J.R. Veerman

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Bij de berekening van de legitieme portie wordt geen rekening gehouden met de na het overlijden van erflater opgevallende hypotheekrente.

Eiseres is de dochter van erflater. Erflater heeft gedaagde tot enig erfgenaam en executeur benoemd. In het kader van de vaststelling van de legitieme portie beveelt de rechtbank een deskundigenonderzoek ter bepaling van de waarde van een onroerende zaak per de overlijdensdatum. Bij de beoordeling van de verder relevante posten is in geschil of de over de hypothecaire lening verschuldigde rente na het overlijden van erflater ook behoort tot de schulden van erflater die niet teniet zijn gegaan met zijn dood en dus in de berekening moet worden meegenomen. In dat kader is tijdens de mondelinge behandeling het arrest van de Hoge Raad van 17 september 2021 (ECLI:NL:HR:2021:1272, ERF 2021-0278) besproken. De Hoge Raad beantwoordt in dat arrest prejudiciële vragen die zien op de kwestie of bij vereffening van een nalatenschap de rente over schulden van de nalatenschap buiten beschouwing dient te blijven op grond van overeenkomstige toepassing van artikel 128 Faillissementswet. De Hoge Raad stelt voorop dat tot de schulden van de nalatenschap ook moet worden gerekend de na het opvallen van de nalatenschap over die schulden lopende rente. Deze regel wordt gerechtvaardigd door de figuur van de beneficiair aanvaarding van een nalatenschap, nu aldus wordt bereikt dat een beneficiair erfgenaam deze rente niet ten laste van zijn overig vermogen behoeft te voldoen, behoudens in de gevallen genoemd in artikel 4:184 lid 2 BW. Anders dan uit die rechtsoverweging wellicht zou kunnen worden afgeleid, neemt de rechtbank aan dat de Hoge Raad niet heeft bedoeld te oordelen dat ook bij de berekening van de legitieme portie de na het opvallen van de nalatenschap lopende rente over de schulden van de erflater moet worden meegeteld. De beslissing over de rente van de Hoge Raad moet volgens de rechtbank worden geplaatst in de verhouding tussen de schuldeiser van de erflater, die hoe dan ook recht heeft op de rente, en de beneficiair aanvaardende erfgenaam, die in beginsel niet draagplichtig behoort te zijn voor de in de nalatenschap vallende schulden van de erflater. Dit is een geheel andere verhouding dan die tussen de legitimaris en de erfgenaam. In die verhouding speelt de door de Hoge Raad benoemde rechtvaardiging voor de regel (dus) ook geen rol. Daarbij komt dat, indien de na overlijden opgevallende rente wel zou moeten worden meegenomen in de berekening van de

legitieme portie, onduidelijk is tegen welke datum de in de berekening te betrekken schuld zou moeten worden vastgesteld. Ook zou dat tot gevolg hebben dat, naarmate de tijd verstrijkt, de aanspraak van de legitimaris steeds verder afneemt. Aangenomen mag worden dat als de Hoge Raad had bedoeld de regel ook van toepassing te laten zijn op de berekening van de legitieme portie, hij op in ieder geval deze punten zou zijn ingegaan.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 05-03-2025

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2025:8655

Zaaknummer: C/03/325686 / HA ZA 23-553

Rechters: B.R.M. de Bruijn

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank oordeelt dat de legatarissen als (mede-)eisers niet-ontvankelijk zijn in de vordering tot vervallenverklaring van het erfgenaamschap van een van de erven, en niet dat die vordering wordt afgewezen zoals in het tussenvonnis was bepaald.

Broer en zus zijn de enige erfgenamen van hun in 2018 overleden moeder. Moeder had in haar testament – voor zover thans van belang – een executeur benoemd met de bevoegdheid om een of meer executeurs aan zich toe te voegen of in zijn plaats te stellen (art. 4:142 lid 1 BW). Daarnaast is de executeur benoemd tot afwikkelingsbewindvoerder met de bevoegdheid tot verdeling van de nalatenschap (art. 4:153 BW jo. 4:171 BW). De executeur is aanvaard en vervolgens is een ander in de plaats gesteld. Net als de uitspraken onder ECLI:NL:RBLIM:2021:8383 en ERF 2022-0084 is ook dit weer een zeer uitgebreid vonnis (36 pagina's) waarin op een groot aantal feitelijkheden met betrekking tot de verdeling wordt beslist. Het bewindvoederschap is niet aanvaard. Als gevolg daarvan is – zo de rechtbank eerder – het bewind vervallen. In deze nalatenschap is eerder geprocedeerd. Eisers vorderen (1) te verklaren voor recht dat het recht van gedaagde als erfgenaam van vader en moeder is vervallen, (2) het bepalen van de verdeling van de nalatenschap en (3) gedaagde te veroordelen mee te werken aan de verdeling. De vordering onder (1) is in het tussenvonnis afgewezen. Interessant is o.m. de stelling dat gedaagde heeft gesteld dat deze zaak gevoegd moet worden op grond van artikel 222 Rv met de aanhangige zaak tussen gedaagde als eisende partij en de executeur in de nalatenschap van moeder en eiseres als gedaagde partijen met zaak- en rolnummer C/03/294855 HA ZA 21-392 waarin onder ECLI:NL:RBLIM:2021:8383 een voorlopige voorziening is getroffen. Gedaagde stelt daartoe samengevat dat de executeur geen procespartij is in deze procedure en niet meewerkt aan de (naar de rechtbank begrijpt: in deze procedure) aan hem opgedragen instructies waaronder die tot afgifte van goederen aan gedaagde dan wel tot informatievoorziening aan de rechtbank. Zolang de nog executeur is, heeft gedaagde belang bij voeging van de zaken zodat een veroordeling ook ten aanzien van de executeur heeft te gelden. Eisers verzetten zich hiertegen. Op grond van artikel 222 lid 1 Rv kan voeging worden gevorderd als voor dezelfde rechter tussen dezelfde partijen en over hetzelfde onderwerp tegelijk zaken aanhangig zijn, of als voor dezelfde rechter verknochte zaken aanhangig zijn. Hoewel de zaken verknocht zijn, is voeging in dit geval niet meer

mogelijk. Lid 2 van artikel 222 Rv verklaart lid 3 van artikel 220 Rv van overeenkomstige toepassing en daarin is bepaald dat gedaagde een vordering tot voeging moet instellen bij met redenen omklede conclusie vóór alle weren op de voor het nemen van de conclusie van antwoord bepaalde roldatum. Gedaagde heeft dat niet gedaan. In die zaak heeft de rechtbank partijen in de gelegenheid gesteld om ter bespoediging van de beslechting van de bestaande geschillen en ter besparing van kosten, de procedure met zaak- en rolnummer C/03/294855 HA ZA 21-392 te beëindigen en de relevante processtukken van deze zaak toe te voegen aan het dossier van de onderhavige zaak. Partijen hebben daarmee ingestemd, met dien verstande dat gedaagde wel de kanttekening heeft gemaakt dat de behandeling van de zaak moet worden aangehouden, zodat daarmee de in die zaak getroffen voorlopige voorziening van kracht blijft. Gedaagde stelt verder opnieuw dat de legatarissen – die als mede-eisers in conventie optreden – niet-ontvankelijk verklaard moeten worden. Zij zijn slechts schuldeisers van de nalatenschap en geen deelgenoten van de nalatenschap. Zij hadden destijds een vorderingsrecht op de executeur, die geen partij is in deze procedure. Bovendien zijn de legaten al uitgekeerd. De rechtbank had hen daarom niet-ontvankelijk moeten verklaren. Eisers zijn van mening dat geen aanleiding bestaat om terug te komen op de door de rechtbank genomen beslissing. Bij tussenvonnis heeft de rechtbank geoordeeld dat de door de rechtbank te nemen beslissingen de positie van de legatarissen rechtstreeks raken, zodat geen reden bestaat om hen, zoals gedaagde bepleit, niet-ontvankelijk te verklaren in (in elk geval) de vorderingen onder (2) en (3). Daar doet, zo heeft de rechtbank geoordeeld, niet aan af dat de vorderingen naar de letter genomen vorderingen tot en in verband met de verdeling van de nalatenschap zijn. Daarbij is van belang dat gedaagde zelf stelt dat de omvang van de nalatenschap verhindert dat aan de drie legatarissen het volledige bedrag van het legaat kan worden uitgekeerd waardoor beslissingen over andere aspecten van de verdeling (mogelijk) van invloed zijn op de positie van de legatarissen. Evenmin is van belang dat de legaten al zijn uitbetaald. Indien een te hoog bedrag aan legaten is uitgekeerd, kan dat ertoe leiden dat (deels) onverschuldigd is betaald, waarmee in het kader van de verdeling van de nalatenschap rekening kan worden gehouden. Gedaagde heeft echter geen nieuwe feiten of omstandigheden gesteld die nopen tot het oordeel dat de beslissing dat de legatarissen onvankelijk zijn op een onjuiste feitelijke grondslag berust. Gedaagde heeft wel gelijk dat de beslissing van de rechtbank om de legatarissen ‘in ieder geval’ (mogelijk heeft de rechtbank het oordeel over vordering (1) hiermee uitgesteld, zo begrijpt de rechtbank) in de onder (2) en (3) van het petitum van de inleidende dagvaarding te ontvangen, berust op een onjuiste juridische grondslag. In artikel 3:180 BW is bepaald dat een schuldeiser die een opeisbare vordering op een deelgenoot heeft, verdeling van de gemeenschap kan vorderen, maar niet verder dan nodig is voor het verhaal van zijn vordering. De legatarissen waren schuldeisers van de nalatenschap, maar aan de verdelingsvordering ligt niet ten grondslag dat zij een

opeisbare vordering hebben op een deelgenoot. Gelet hierop zal de rechtbank hen bij eindvonnis alsnog niet-ontvankelijk verklaren in deze vorderingen. Voor de vordering onder (1) geldt dat deze, voor zover het tussenvonnis zo zou moeten worden begrepen dat het oordeel over de vordering onder (1) voor zover ingesteld door hen is uitgesteld, bij eindvonnis wordt afgewezen. Aangezien zij geen erfgenaam zijn, valt niet in te zien welk belang zij hebben bij de door hen gevorderde verklaring voor recht. Daarmee wordt teruggekomen op de bindende eindbeslissing in het tussenvonnis. De rechtbank geeft aan dat gedaagde hiermee overigens een pyrrusoverwinning behaalt. In materiële zin is het onderscheid tussen niet-ontvankelijkverklaring van de legatarissen, dan wel afwijzing van de vorderingen voor zover door hen ingesteld, immers te verwaarlozen. Vervolgens gaat de rechtbank in op de diverse meer feitelijke verdelingskwesties.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 19-02-2025

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2025:8659

Zaaknummer: C/03/273072 / HA ZA 20-34

Rechters: N.H.J. Lafghani

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Partijen zijn het met elkaar eens, toch wordt de verzochte verwijzing naar de kantonrechter afgewezen.

Gedaagde vordert dat de rechtbank, kamer voor andere zaken dan kantonzaken, zich onbevoegd verklaart en verwijst naar de kantonrechter omdat de legitieme portie waarop eiseres aanspraak maakt, niet meer dan € 25.000 bedraagt en de verzochte verklaring voor recht ex artikel 3:302 BW ook gevorderd kan worden bij de kantonrechter. Eiseres is het met gedaagde eens en sluit zich aan bij het verzoek. De rechtbank wijst de vordering af omdat de vordering onder 1 een verklaring voor recht behelst (te verklaren voor recht dat gedaagde zuiver heeft aanvaard), een vordering van onbepaalde waarde is die niet in geld is uit te drukken en dus is de rechtbank, kamer voor andere zaken dan kantonzaken, bevoegd. Dat eiseres zich aansluit bij het standpunt van gedaagde maakt dit niet anders.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 25-06-2025

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2025:8516

Zaaknummer: C/03/340153 / HA ZA 25-119

Rechters: B.R.M. de Bruijn

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het hof oordeelt dat geen/onvoldoende bewijs is geleverd dat aandelen in een bv met fidei-commissair vermogen zijn verkregen.

Voor het oordeel in eerste aanleg zie ERF 2023-0203. Kort en goed heeft de in 1964 overleden erflater in zijn testament een tweetrapsmaking opgenomen waarbij hetgeen een kind erft, bij diens overlijden zonder afstammelingen toekomt aan degenen die erfgenaam zouden zijn volgens de regelen van het erfrecht bij versterf met plaatsvervulling van testateur indien hij tegelijk met bedoeld kind ware overleden. De bezwaarde erfgenaam is verboden bij schenking (aan anderen dan afstammelingen) over het tweetrapsvermogen te beschikken. Tot de nalatenschap behoort een landgoed dat uiteindelijk (in 1991) aan appellant is toegedeeld waarbij appellant een bedrag schuldig is gebleven. In 1999 heeft appellant de economische eigendom van het landgoed ingebracht in een maatschap met X waarbij appellant voor 70% en X voor 30% was gerechtigd. In 2016 is de juridische eigendom tezamen met het 70% aandeel in de economische eigendom ingebracht in een bv waarvan de aandelen zijn gecertificeerd en heeft stichting A de aandelen verkregen. Vervolgens heeft appellant zijn certificaten van aandelen in het kapitaal van de bv overgedragen aan geïntimeerde 3 tegen een koopsom van € 1.475.000. De koopsom is tot stand gekomen op basis van een taxatierapport van 13 februari 2019 waarbij de marktwaarde van het landgoed op € 2.475.000 is gesteld, en de waarde rekening houdend met de beperkingen uit hoofde van de maatschapsovereenkomst op een bedrag van € 1.475.000. In de leveringsakte is opgenomen dat een bedrag van € 307.292 van de koopsom door geïntimeerde 3 is voldaan op de kwaliteitsrekening van de notaris en dat dit bedrag behoort tot het fidei-commissair vermogen van appellant. Het restant van de verschuldigde koopsom is omgezet in een geldlening, waarvan de voorwaarden in een afzonderlijke notariële akte d.d. 11 juni 2019 zijn vastgelegd. In 2020 is het landgoed in opdracht van geïntimeerde 2 nogmaals getaxeerd, en wel op € 5.750.000. Het hof gaat voorbij aan de door appellant opgeworpen processuele verweren en ook aan diens stelling dat het recht van verwachters is komen te vervallen op grond van artikel 4:140 lid 1 BW. Kern van de procedure betreft de vraag of de certificaten tot het bezwaarde vermogen behoren. Deze certificaten van aandelen kunnen alleen tot het fideicommissair vermogen behoren (en daarmee indirect nog het landgoed) als de aandelen in de bv door appellant met fidei-commissair kapitaal zijn verkregen. De stelplicht en bewijslast dat de certificaten van

aandelen in de stichting tot het fidei-commissaire vermogen behoorden, rust op de primaire verwachters en zij hebben naar het oordeel van het hof niet aan die op hen rustende stelplicht en bewijslast voldaan. De slotsom is dat de vordering om een verklaring voor recht dat de certificaten van aandelen tot het fidei-commissair vermogen behoren, wordt afgewezen. Niet is komen vast te staan dat de certificaten van aandelen tot het fidei-commissair vermogen zijn gaan behoren.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 09-09-2025

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2025:2400

Zaaknummer: 200.326.650/01

Rechters: T.M. Subelack, R.M. Troost en K.A.J. Bisschop

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het in een akte opgenomen voorkeursrecht geldt alleen bij overdracht in eigendom aan een ander en niet bij verdeling nalatenschap.

In een notariële akte is ten behoeve van appellant een ‘koopoptie’ opgenomen op een aantal agrarische percelen die eigendom waren van X. X en diens rechtverkrijgenden onder algemene titel zijn verplicht om als zij die percelen willen vervreemden (waaronder overdracht in eigendom, de vestiging van een zakelijk genotsrecht en voorts het verlenen van pacht/huurrechten zonder uitdrukkelijke schriftelijke toestemming, inbreng, maar niet het vestigen van vruchtgebruik bij of krachtens uiterste wil ten behoeve van één persoon en de vervreemding door een hypotheekhouder of beslaglegger of faillissementscurator) die eerst aan appellant te koop aan te bieden alsmede bij verdeling van enige gemeenschap, waarin gemeld, onder het voorkeursrecht vallende, zich mocht bevinden. Bij een verdeling van de nalatenschap van X door geïntimeerden zijn de percelen aan geïntimeerde 1 toegedeeld. De rechtbank heeft het standpunt van appellant dat het voorkeursrecht van toepassing was bij de verdeling niet gevolgd en volgt geïntimeerden in hun betoog dat bij een verdeling tussen rechtsopvolgers onder algemene titel het voorkeursrecht niet geldt. De verklaring van appellant tijdens de mondelinge behandeling in hoger beroep dat de notaris daarbij gezegd zou hebben dat de bepaling sub d. ook zou gelden bij vererving, acht het hof ook in lijn met de tekst van de akte, omdat de verdeling van een nalatenschap daarin niet wordt uitgezonderd. Dat de notaris daarbij ook gezegd zou hebben dat anders het voorkeursrecht van appellant illusoir zou zijn, is zonder nadere onderbouwing, die ontbreekt, niet of minder aannemelijk. Maar ook als de notaris dat wel gezegd zou hebben, kon een dergelijke uitlating door appellant in het licht van wat er verder in de akte staat over het voorkeursrecht redelijkerwijs niet zo begrepen worden, dat bij een verdeling van de nalatenschap hij ook in alle gevallen zijn voorkeursrecht geldend zou kunnen maken. Ook van vervreemding (als omschreven) is volgens het hof geen sprake. Geïntimeerde 1 was eerst als rechtsopvolger onder algemene titel mede gerechtigd tot de gehele nalatenschap en was dus ook al mede-eigenaar van de percelen waarop het voorkeursrecht rust. Na de verdeling is zij daarvan enig eigenaar onder algemene titel geworden. De gebruikelijke betekenis van ‘vervreemden’ is: overdragen van de eigendom van een goed aan een ander. Daarvan is dus geen sprake geweest. Geïntimeerde 1 was voor de verdeling al een medegerechtigde. Uit de formulering van het voorkeursrecht kan niet worden

afgeleid dat daarin met vervreemden iets anders wordt bedoeld. Weliswaar staat daar alleen 'de overdracht in eigendom' zonder de toevoeging 'aan een ander', maar dat geeft nog geen aanleiding te veronderstellen dat daarmee beoogd is af te wijken van de gebruikelijke betekenis van het woord vervreemden.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 02-09-2025

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2025:5590

Zaaknummer: 200.344.624/01

Rechters: O.E. Mulder, C. Coster en T.K. Lekkerkerker

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het is niet in strijd met redelijkheid en billijkheid dat verzoekster de nalatenschap moet vereffenen nadat de (voormalig) meerderjarigenbewindvoerder de driemaandstermijn van artikel 4:193 BW heeft laten verlopen.

Het betreft het vervolg op ERF 2025-0296 waarin de Hoge Raad naar aanleiding van prejudiciële vragen oordeelde dat een meerderjarigenbewindvoerder een wettelijk vertegenwoordiger is als bedoeld in artikel 4:193 BW. Inmiddels is het betreffende meerderjarigenbewind in maart 2024 geëindigd zodat verzoekster thans zelf procesbevoegd is en in dit geding niet langer wordt vertegenwoordigd door haar bewindvoerder. Op 19 augustus 2025 heeft op uitdrukkelijk verzoek van verzoekster een mondelinge behandeling plaatsgevonden. Het hof heeft daarvan een verslag gemaakt dat aan het dossier is toegevoegd. De Hoge Raad heeft in het kader van de beantwoording van de prejudiciële vragen geoordeeld dat het verwerpen van een nalatenschap niet valt onder beschikken over een onder bewind staand goed als bedoeld in artikel 1:441 lid aanhef en onder a BW, omdat het bij het verwerpen van een nalatenschap niet zozeer gaat om het beschikken over een onder bewind staand goed, maar veeleer om het afwenden van aansprakelijkheid voor de schulden van de erflater. Dit brengt het hof ertoe zijn eerdere oordeel (dat verwerpen een beschikkingshandeling is, zie ERF 2024-0247) dienovereenkomstig te heroverwegen. Verder stelt het hof vast dat de nalatenschap door het laten verlopen van de driemaandstermijn, voor verzoekster als beneficiair aanvaard geldt. Verzoekster stelt dat het in de gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is dat zij door de toepasselijkheid van artikel 4:193 BW gedwongen is de nalatenschap van erflater te vereffenen. Het hof begrijpt dat zij het onaanvaardbaar vindt strikt de hand te houden aan wat zij de fatale termijn van drie maanden noemt. Dit beroep op de onaanvaardbaarheidsexceptie is gegrond op de overeenkomstige toepassing van artikel 6:2 lid 2 BW buiten het verbintenisrecht. Verzoekster wijst daarbij o.m. op het feit dat de bewindvoerder pas na het verstrijken van de termijn op de hoogte raakte van het overlijden en dat de nalatenschap negatief is. Het hof gaat vervolgens in op de strekking van artikel 4:193 BW en is van oordeel dat het in de gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet onaanvaardbaar is vast te houden aan de termijn van drie maanden en aan de automatische beneficiaire aanvaarding

na het verstrijken van de termijn van drie maanden. In dit geval heeft artikel 4:193 BW precies het effect gehad dat daarmee is beoogd. Het heeft rechtszekerheid geboden in die zin dat de rechtspositie van verzoekster niet te lang onzeker is gebleven. Het heeft rechtsbescherming geboden, omdat de risico's die gepaard gaan met het erfgenaamschap van een negatieve nalatenschap zijn vermeden en zij niet bang hoeft te zijn dat zij opnieuw met schulden wordt geconfronteerd. Het heeft ten slotte ook duidelijkheid geboden voor schuldeisers over de vraag wie tot de erfgenamen behoren en wat de wijze van afwikkeling is. Ook zijn de gevolgen van de beneficiaire aanvaarding te overzien, gezien de vooralsnog lichte vereffeningsprocedure en de optie de benoeming van een professionele vereffenaar te verzoeken.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 09-09-2025

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2025:5529

Zaaknummer: 200.330.285

Rechters: J.H. Lieber, M.H.F. van Vugt en E. de Boer

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De echtgenote van de tijdens de procedure overleden mede-eiser is ontvankelijk in haar vordering; wel stelt het gerecht vast dat de oproeping van de erven van erflater niet correct heeft plaatsgehad.

Erflater is in 1872 eigenaar geworden van een perceel grond. Eisers A en B zijn een procedure gestart waarin zij een verklaring vorderen dat zij door verjaring eigenaar zijn geworden van een gedeelte van het perceel. B is in 2022 – tijdens de procedure – overleden en de procedure is door diens echtgenote C voortgezet. C heeft krachtens de wettelijke verdeling alle bezittingen en schulden van B verkregen en is, anders dan de verschenen gedaagde stelt, ontvankelijk in de procedure. Het gerecht neemt aan dat erflater eigenaar was van het perceel en dat het tot diens nalatenschap behoort. Anders dan A en C stellen, moeten alle erfgenamen worden opgeroepen omdat sprake is van een processueel ondeelbare prestatie. Het gerecht volgt A en C niet in hun opvatting dat dit niet nodig zou zijn op basis van artikel 3:171 BW. Dat betreft een verkeerde uitleg van dat artikel. Uit dat artikel volgt namelijk dat een erfgenaam een rechtsovereenkomst kan instellen namens de nalatenschap. Dat artikel is niet om te draaien. Het betekent dus niet dat een rechtsovereenkomst tegen de nalatenschap kan worden ingediend tegen één erfgenaam of enkele erfgenamen. A en C hebben hun eis ingesteld tegen de gezamenlijke of vermoedelijke erfgenamen van (wijlen) erflater, zonder hun namen of woonplaatsen te vermelden. Dat is op basis van de wet toegestaan (art. 5 lid 6 Rv). Zij moeten dan echter wel correct worden opgeroepen. De wet biedt daarvoor drie opties die hier alle drie niet zijn gevolgd, omdat A en C hebben gesteld dat erflater niet te vinden was in de registers van de burgerlijke stand. Het Gerecht heeft op basis van die informatie de opdracht gegeven om de gedaagden openbaar op te roepen (art. 5 lid 7 Rv). Het is het Gerecht inmiddels duidelijk geworden dat erflater wel degelijk is terug te vinden in de registers van de burgerlijke stand. Dit betekent dat het Gerecht nu geen verstek kan verlenen tegen de overige erfgenamen. Omdat de burgerlijke stand kennelijk eerst aan de gemachtigde van A en C heeft laten weten dat erflater niet is terug te vinden, zal het Gerecht niet direct de nietigheid van het verzoekschrift uitspreken (art. 92 lid 2 Rv). Het Gerecht geeft hun de kans om de erfgenamen alsnog correct op te roepen.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Sint Maarten

Datum uitspraak: 27-05-2025

ECLI: ECLI:NL:OGEAM:2025:86

Zaaknummer: SXM202101421

Rechters: G.A.F.M. Wouters

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Erfgenamen zijn niet-ontvankelijk met betrekking tot een vordering ter zake van een tot de nalatenschap behorend goed, omdat het onderdeel uitmaakt van de door overlijden ontbonden en nog onverdeelde huwelijksgoederengemeenschap en eisers niet ten behoeve van die gemeenschap procederen.

De dertien eisers zijn allen in juridische, en gedaagde uitsluitend in biologische zin kinderen van de in 2009 overleden X. X heeft daarnaast vier andere juridische kinderen maar deze zijn niet in deze procedure als partij betrokken. X was in gemeenschap van goederen gehuwd met Y. Tot de ontbonden en nog niet verdeelde huwelijksgoederengemeenschap behoort een recht van erfpacht op twee naast elkaar gelegen percelen waarop zeven appartementen, een commerciële ruimte en een houten huisje zijn gebouwd. In zijn uiterste wil heeft X zijn rechten met betrekking tot het houten huisje gelegateerd aan gedaagde. Ten tijde van het opstellen van het daartoe strekkende testament was hij nog niet met Y gehuwd. Eisers vorderen, kort gezegd, een verklaring voor recht dat de omvang van het legaat aan gedaagde is beperkt tot de rechten met betrekking tot het houten huisje. De vorderingen zullen worden afgewezen. Het perceel valt in de nog onverdeelde huwelijksgoederengemeenschap en eisers procederen niet ten behoeve van die gemeenschap maar hoogstens, met een welwillende lezing van het verzoekschrift, ten behoeve van de onverdeelde nalatenschap die daarvan onderdeel is. Zij zijn daarom niet-ontvankelijk in hun vorderingen (ECLI:NL:HR:2028:535, 3.5.3).

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Sint Maarten

Datum uitspraak: 19-08-2025

ECLI: ECLI:NL:OGEAM:2025:84

Zaaknummer: SXM20240144

Rechters: J.R. Veerman

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Geen niet-ontvankelijkheid, hoewel enig erfgenaam niet mede in hoedanigheid van executeur was gedagvaard.

Erflater heeft X BV in 2022 in rechte betrokken en in appèl heeft X, zonder nadere toelichting over de rechtsopvolging – Y gedagvaard in haar hoedanigheid van wettig erfgenaam. Uit een overgelegde verklaring van erfrecht blijkt dat Y enig erfgenaam is zodat X meent ontvankelijk te zijn aangezien alle erven zijn gedagvaard. Y stelt dat zij tevens executeur is en dat X haar daarom als privaat bevoegde executeur had moeten dagvaarden. Y is pas in privé aansprakelijk voor schulden als deze niet uit de nalatenschap kunnen worden voldaan. Nu X haar als erfgenaam heeft gedagvaard moet X op grond artikel 4:145 BW niet-ontvankelijk verklaard worden. Het hof stelt dat Y enig erfgenaam is, zuiver heeft aanvaard, tot executeur is benoemd en die benoeming heeft aanvaard. Gelet op artikel 4:145 BW is de executeur privaat vertegenwoordiger. De executeur is echter in dit geval tevens de enig erfgenaam, waardoor alle belangen in één hand zijn. Het hof is van oordeel dat er daarom geen legitieme reden is om X niet-ontvankelijk te verklaren.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 24-06-2025

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2025:1760

Zaaknummer: 200.342.251_01

Rechters: S.M.A.M. Venhuizen, E.H. Schulten en J.M.H. Schoenmakers

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Vordering toegewezen van erfgenaam tot ontruiming van nalatenschapswoning die sinds 2008 door derde/appellant wordt bewoond.

In deze zaak vorderde de krachtens erfrecht enig gerechtigde/geïntimeerde tot een woning in kort geding dat een woning wordt ontruimd door gedaagde/appellant. Net als de voorzieningenrechter in eerste aanleg wijst ook het hof de vordering toe en de vordering van appellant af. Het hof stelt vast dat eiser spoedeisend belang heeft omdat hij de woning na een verbouwing wil gaan bewonen. De betreffende nalatenschap is in 2002 opgevallend, en sindsdien stond de woning leeg. De nalatenschap is in 2017 afgerond. Sinds 2017 is geïntimeerde enig eigenaar van de woning. In 2017 heeft geïntimeerde de verklaring voor erfrecht ingeschreven in het kadaster. Op 25 september 2008 is appellant samen met anderen in de woning gaan wonen. Het hof wijst de stelling af dat appellant door verjaring in 2018 eigenaar is geworden, o.m. omdat het uit de feiten afleidt dat appellant geen bezitter te goeder trouw was. Het hof overweegt ten overvloede dat zelfs al zou sprake zijn van goede trouw bij appellant, er ook geen sprake is van verkrijgende verjaring omdat niet is voldaan aan het vereiste van (onafgebroken) bezit. Het feit dat appellant de woning al bijna 17 jaar bewoont, is naar vaste rechtspraak onvoldoende om een inbezitneming aan te nemen. Volgens appellant is de voorzieningenrechter ten onrechte aan zijn beroep op artikel 3:100 BW voorbijgegaan. Appellant voert in dit verband aan dat de vordering van geïntimeerde tot opeising van de nalatenschap van zijn oom twintig jaar na diens overlijden (in 2002) is verjaard. Het hof begrijpt dat dit er volgens appellant toe zou moeten leiden dat geïntimeerde na 2022 geen aanspraak meer kan maken op de tot de nalatenschap behorende woning omdat deze door verjaring aan appellant toebehoort. Het hof volgt het standpunt van appellant niet. Uitgangspunt is dat artikel 3:100 BW slechts kan worden ingeroepen door een persoon die een nalatenschap in bezit heeft genomen. Inbezitneming als bedoeld in dit artikel doet zich voor als iemand zich als erfgenaam is gaan gedragen, terwijl hij of zij geen erfgenaam was. Of er sprake is van een dergelijke inbezitneming moet worden beoordeeld naar verkeersopvattingen. In dit geval is het niet aannemelijk geworden dat appellant zich door de ingebruikname van de woning als erfgenaam van de nalatenschap is gaan gedragen. Gesteld noch aannemelijk is dat tussen appellant en de erflater enige band (familiaal of anderszins)

heeft bestaan. Uit het feit dat appellant de woning is gaan bewonen, volgt naar verkeersopvattingen dus niet zonder meer dat hij dit deed als (vermeend) erfgenaam. Ook heeft geïntimeerde volgens het hof zijn rechten niet verwerkt. De afweging van de wederzijdse belangen leidt er evenmin toe dat appellant in de woning kan blijven wonen.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 29-07-2025

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2025:4717

Zaaknummer: 200.352.508

Rechters: A.A. van Rossum, L.A. de Vrey en G.H. Bunt

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank deelt certificaten toe tegen going concernwaarde en stelt vast dat dividendbesluiten onherroepelijk zijn geworden.

In het kader van de afwikkeling van hun moeders nalatenschap hebben eisers en gedaagde geen overeenstemming kunnen bereiken over de verdeling. Dit heeft geleid tot diverse (tussen)vonnissen (ECLI:NL:RBLIM:2023:3507, ECLI:NL:RBLIM:2023:6149, ECLI:NL:RBLIM:2024:1624) waarin o.m. de registergoederen zijn toebedeeld aan eisers in conventie en is geoordeeld dat de 5000 certificaten in een vennootschap aan gedaagde in conventie zullen worden toegewezen. Op basis van een opgemaakt deskundigenrapport is conform instructie de waarde van de certificaten op het moment van overlijden van moeder op basis van de going concernwaarde gewaardeerd. Beide partijen hebben zich hierover uitgelaten. De deskundige heeft in het deskundigenbericht de opmerking geplaatst dat de beslissing om going concern door te gaan in feite een irrationele beslissing is die, gelet op de omstandigheid dat de liquidatiewaarde de waarde going concern ver overtreft, onder normale omstandigheden niet zou worden genomen. De deskundige is daarom van mening dat de liquidatiewaarde als uitgangspunt dient te gelden. De rechtbank neemt dit advies niet over. De rechtbank is in een tussenvonnis tot het oordeel gekomen dat van de going concernwaarde dient te worden uitgegaan, o.m. vanwege feit dat beide partijen meermaals hebben verklaard dat van die waarde dient te worden uitgegaan, nu voor hen de continuïteit van de onderneming vooropstaat. De rechtbank gaat ook voorbij aan de door de deskundige opgeworpen discussie over de geldigheid van in het verleden genomen dividendbesluiten. Partijen hebben de dividendbesluiten, waarbij telkens is besloten om geen dividend uit te keren, in het verleden nimmer ter discussie gesteld. Eisers stellen dit nu, naar aanleiding van het deskundigenbericht, voor het eerst aan de orde, en de rechtbank volgt gedaagde die in dit kader terecht heeft gewezen op artikel 2:15 BW en het feit dat besluiten onherroepelijk zijn geworden. De rechtbank bepaalt dat de certificaten aan gedaagde moeten worden toebedeeld en tegen welk bedrag.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 26-03-2025

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2025:8674

Zaaknummer: C/03/294542 / HA ZA 21-377

Rechters: V.E.J. Noelmans

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Niet bewezen is dat tot de nalatenschap bitcoins behoorden en dat moeder tijdens leven inboedelgoederen aan dochter heeft geschonken.

Twee uitspraken in dezelfde nalatenschap. De in 2021 overleden moeder van eiseres/zus en verweerder/broer verbleef sinds 2019 in een verpleeghuis voor personen met dementie en heeft haar beide kinderen als erfgenamen achtergelaten. Verweerder heeft de nalatenschap beneficiair aanvaard. In 2023 heeft eiseres na het overlijden van moeder onder meer een schilderij en een bank meegenomen uit de kamer van moeder in het verpleeghuis. In april 2023 heeft de rechtbank de verdeling van de nalatenschap vastgesteld en het schilderij en de bank aan de broer toebedeeld. Na tot afgifte te zijn gesommeerd, meldt de advocaat van de zus dat het schilderij is verdwenen en dat zij aangifte van diefstal heeft gedaan, en dat de bank in het Antwerpse appartement van haar in Canada verblijvende dochter staat. Vervolgens is de zus veroordeeld tot afgifte van de bank op het adres van B. Het verhaal dat zij het schilderij niet meer in haar bezit heeft, omdat het vermoedelijk is gestolen, acht de rechtbank volstrekt ongeloofwaardig en de zus wordt ook tot afgifte daarvan veroordeeld; een en ander op straffe van gemaximeerde dwangsommen.

In ECLI:NL:GHAMS:2025:2432 stelt het hof dat het verweer van de broer dat de zus niet-ontvankelijk is omdat zij zou hebben berust in het verdeelvonnissen niet opgaat omdat in de gegeven context het respecteren van het vonnis uitsluitend kan worden begrepen als de bereidheid tot het geven van uitvoering aan de veroordelingen, waarbij van de zijde van de zus direct is aangegeven dat het uitvoeren voor een deel feitelijk niet mogelijk zal zijn. Een gerechtvaardigde verwachting omtrent berusting kan aan deze uitlatingen niet worden ontleend. Verder meent het hof dat de rechtbank terecht heeft geoordeeld dat de zus er niet in is geslaagd te bewijzen dat moeder tijdens levens diverse inboedelgoederen aan haar had geschonken. Ook heeft de zus haar stelling dat de broer na het overlijden van de vader van partijen alle zaken uit de gezamenlijke inboedel van de ouders heeft weggenomen, in het licht van de gemotiveerde betwisting – erop neerkomende dat de moeder het gebruik van de inboedel heeft gehad – onvoldoende onderbouwd. De zus en de broer zijn verder als erfgenamen van de moeder gelijk gerechtigd tot de nalatenschap en er is geen grond om van dat uitgangspunt af te wijken. In dat kader ziet het hof geen enkele aanleiding om een

wijziging aan te brengen in de door de rechtbank in redelijkheid vastgestelde verdeling. Het hof gaat niet mee in de stelling van de broer dat de zus ex (art. 3:194 BW) haar aandeel in inboedelgoederen zou hebben verbeurd. Zowel in e-mails als in rechte heeft zij het meenemen van goederen bevestigd. Over het al dan niet tot de nalatenschap behoren van bitcoins neemt het hof aan dat in juli en augustus 2015 van de en/of-rekening die mede op naam van erflaatster stond, de aankoop van bitcoins is betaald. Het lijkt er zelfs op dat daarvoor geld is gebruikt afkomstig van of naderhand aangevuld vanuit de spaarrekening van erflaatster. Daarmee komt het hof echter niet tot de vaststelling dat deze bitcoins (uitsluitend) tot het vermogen van erflaatster zijn gaan behoren, en al helemaal niet tot de vaststelling dat op de datum van overlijden van erflaatster bitcoins tot haar vermogen behoorden zodat niet kan worden vastgesteld dat dit vermogensbestanddeel onderdeel uitmaakte van de nalatenschap op de datum van overlijden van erflaatster. Vervolgens gaat het hof in op enkele andere geschilpunten o.m. met betrekking tot de kosten van opslag van de inboedel en de proceskosten e.a.

In ECLI:NL:GHAMS:2025:2436 wijst het hof de grieven van de zus tegen de veroordeling tot afgifte van de bank en het schilderij af omdat de zus niet aannemelijk heeft gemaakt dat zij het schilderij niet meer in haar bezit heeft en zij zich bovendien niet voldoende heeft ingespannen om ervoor te zorgen dat het schilderij in het bezit van de broer wordt gesteld. De vordering tot afgifte wordt bekrachtigd.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 16-09-2025

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2025:2432

Zaaknummer: 200.330.510/01

Rechters: H.A. van den Berg, A.N. van de Beek en A.R. Sturhoofd

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Er is onvoldoende gesteld om te bewijzen dat het levenstestament een schijnhandeling was of dat sprake was van wilsonbekwaamheid.

Erflater is in 2021 overleden en heeft zijn twee broers als enig erfgenaam achtergelaten. Eisers vorderen de nietigverklaring van het door erflater opgemaakte levenstestament. In ECLI:NL:GHAMS:2023:371 heeft het hof het eerdere vonnis van de rechtbank uit 2020 bekrachtigd waarin de vernietiging van het levenstestament uit 2017 en de daarmee samenhangende vordering tot aansprakelijkstelling van de gemachtigde en notaris werd afgewezen, omdat eisers – optredend voor zichzelf – niet gerechtigd waren om de vernietiging van het levenstestament van hun broer te vorderen, omdat deze vordering aan erflater toekomt en (na diens overlijden) zijn nalatenschap. In deze procedure treden eisers op in hun hoedanigheid van erfgenamen van erflater. De rechtbank overweegt dat er in de aanloop naar de wijziging van het levenstestament een bespreking heeft plaatsgevonden op het kantoor van de notaris. Volgens de notaris was erflater tijdens dat gesprek helder van geest en kon hij goed uitleggen wat hij wilde en waarom hij dat wilde. Eisers hebben betwist dat dit gesprek daadwerkelijk heeft plaatsgevonden, maar zij hebben voor deze betwisting geen concrete onderbouwing gegeven. De rechtbank gaat daarom aan die betwisting voorbij. De rechtbank gaat er, gelet op hetgeen de notaris gemotiveerd heeft aangevoerd, van uit dat dit feitelijk heeft plaatsgevonden en dat de notaris bij die gelegenheid met erflater zelf heeft gesproken over de machtigingen in het levenstestament. De rechtbank ziet in deze gang van zaken geen aanknopingspunten en geen aanleiding om ervan uit te gaan dat er sprake is geweest van een schijnhandeling. De notariële geheimhouding brengt mee dat de notaris niet met anderen mocht delen dat erflater met de notaris heeft gesproken over zijn voornemen om zijn levenstestament te wijzigen. Het feit dat de broers van erflater niet bekend waren met het voornemen van erflater en met diens bezoek aan de notaris, betekent daarom niet dat erflater die wijziging niet wilde. Het betekent ook niet dat er sprake zou zijn van een schijnhandeling in de vorm van een onderonsje tussen de gemachtigde en de notaris. Eisers hebben te weinig gesteld om van dat laatste uit te kunnen gaan. Het enkele feit dat niet erflater maar de gemachtigde afspraak heeft gemaakt, maakt dit niet anders. Dat geldt ook voor de verklaring van de notaris over de gang van zaken bij het passeren. De rechtbank heeft bovendien al eerder in het vonnis van 2020 overwogen dat wie zich erop beroept dat bij de betrokkene in

verband met een stoornis van diens geestesvermogens de wil tot het opmaken van de uiterste wilsbeschikking ontbrak, zal moeten stellen en zo nodig bewijzen dat de stoornis aanwezig was op het moment van de rechtshandeling, maar ook dat in verband daarmee zijn wil tot het verrichten van de rechtshandeling heeft ontbroken. De rechtbank heeft in dat vonnis geoordeeld dat de notaris zorgvuldig is geweest en dat het beroep op een wilsgebrek niet slaagde. In deze procedure volgt de rechtbank die redenering en die conclusie uit dat vonnis, aangezien dat onderdeel niet door de latere beslissing van het gerechtshof is aangetast.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 17-09-2025

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2025:5631

Zaaknummer: C/08/323977 / HA ZA 24-431

Rechters: J.N. Bartels

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De vordering tot nakoming van de door erflaatster met enig erfgenaam gesloten koopovereenkomst is verjaard zodat deze woning tegen de daadwerkelijke waarde wordt meegenomen in nalatenschap.

In deze zaak zijn de twee eisers en vijf gedaagden broers en zussen en heeft de langstlevende ouder een van haar kinderen tot enig erfgenaam en executeur benoemd, gedaagde 1. Eisers vorderen o.m. een boedelbeschrijving, overzicht van schenkingen gedurende de laatste zeven jaar, onderbouwing van de waarde van een woning/omvang van de hypothecaire schuld en vaststelling van de omvang van de erfdelen van de eerst overleden ouder/vader. De rechtbank gaat in op diverse punten ter bepalingen van de omvang van vaders nalatenschap en stelt de erfdelen vast. Interessant is dat eisers ook de nietigverklaring van een door erflaatster en gedaagde in 2016 gesloten overeenkomst vorderen waarbij de woning voor € 176.500 aan gedaagde is verkocht. De levering heeft nimmer plaatsgevonden. Eisers baseren deze vordering op de vermeende beschikkingsonbevoegdheid van erflaatster. Of erflaatster zelfstandig beschikkingsbevoegd was om de woning te verkopen aan gedaagde sub 1, kan volgens de rechtbank in het midden blijven. Beschikkingsonbevoegdheid leidt immers niet tot nietigheid van een koopovereenkomst. Het juridische gevolg van beschikkingsonbevoegdheid is dat geen rechtsgeldige overdracht plaatsvindt. Gesteld noch gebleken is dat sprake is van een (andere) grond voor nietigheid van de koopovereenkomst. De rechtbank gaat echter ook niet mee in het betoog van gedaagde sub 1 en gedaagde sub 2 dat de woning slechts tegen de overeengekomen koopprijs moet worden meegenomen bij het bepalen van de omvang van de nalatenschap van erflaatster. Volgens de rechtbank hebben eisers terecht gewezen op de verjaring van de uit deze overeenkomst voortvloeiende leveringsverplichting. In de koopovereenkomst is bepaald dat de woning uiterlijk op 1 juli 2016 moet worden geleverd, of zoveel eerder of later als erflaatster en gedaagde sub 1 overeenkomen. Over de gevorderde afgifte van een volledige boedelbeschrijving met volledige onderbouwing overweegt de rechtbank dat gedaagde sub 1 een vermogensoverzicht in het geding gebracht. De in dit stuk opgenomen goederen en schulden zijn nader toegelicht in overige overgelegde producties. Gesteld noch gebleken is dat gedaagde sub 1 een (andere) boedelbeschrijving onder zich heeft. Dat het door gedaagde sub 1 overgelegde stuk volgens eisers niet kwalificeert als boedelbeschrijving, of dat zij het met de inhoud van dit stuk niet eens zijn, maakt niet dat zij

zonder nadere onderbouwing, die ontbreekt, een nieuwe boedelbeschrijving van gedaagde sub 1 kunnen vorderen. Artikel 4:78 BW biedt geen grondslag om de executeur op te dragen een nieuwe boedelbeschrijving te maken. Dat eisers de door gedaagde sub 1 gegeven verklaring voor opnames van de bankrekening van erflaatster niet geloven, is onvoldoende reden voor de rechtbank om aan te nemen dat er sprake is van schenkingen. Na de eiswijziging is het onduidelijk of eisers willen dat de omvang van hun legitieme portie door de rechtbank wordt vastgesteld. Aanvankelijk vorderden zij dit, maar na de eiswijziging hebben zij deze vordering niet opgenomen in hun gewijzigde petitum. Nu vorderen zij slechts dat de rechtbank bepaalt dat het vorderingsrecht van eisers uit hoofde van het recht op de legitieme portie dient te worden vastgesteld. Het is de rechtbank niet duidelijk of eisers nog steeds willen dat de rechtbank de omvang van de legitieme portie vaststelt, of dat zij nu nog slechts vorderen dat de rechtbank bepaalt dat partijen tot deze vaststelling moeten overgaan. De rechtbank biedt eiseres de gelegenheid zich hierover uit te laten.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 10-09-2025

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2025:7565

Zaaknummer: C/05/444562 / HZ ZA 24-392

Rechters: E. Schippers

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Voorzieningenrechter wijst gevorderde ontruiming van erfstaatsters woning door zus van erfstaatster af omdat huur aannemelijk is.

Erflater A was gehuwd met B. A heeft de wettelijke verdeling van toepassing verklaard en B en zijn plaatsvervullende kleinzoon tot erfgenamen benoemd. De verkrijging van B is een tweetrap met de kleinzoon als verwachter. In de nalatenschap van A is eiser X tot vereffenaar benoemd. Gedaagde Y is de zus, executeur en enig erfgenaam van de in 2023 overleden B en woonde sinds 2016 bij B in de woning. Eiser heeft Y verzocht de woning te ontruimen en de administratie van vennootschap te overhandigen. In geschil is of de woning tot het tweetrapsvermogen behoort. De voorzieningenrechter overweegt dat uit de overgelegde stukken niet is gebleken dat de woning door eigendomsoverdracht of vererving door Y is verkregen. Y stelt dat als zij geen eigenaar van de woning is, zij zich kan beroepen op huurbescherming. Eiser trekt de geldigheid van de door Y overgelegde huurovereenkomst in twijfel. De voorzieningenrechter ziet voorshands geen aanleiding om aan de echtheid van de overeenkomst te twijfelen. De inhoud van de overeenkomst past goed bij de vaststaande gang van zaken, te weten dat Y in 2016 in de woning is komen wonen omdat haar zus ziek was. Ook de verklaring van inwoning gedateerd 1 juli 2016 past daarbij. Gelet op de mededelingen van partijen ter zitting bestaat het vermoeden dat partijen niet eerder over de overeenkomst hebben gesproken, althans dat er voor Y geen concrete aanleiding is geweest om deze aan eiser te verstrekken. Y heeft kennelijk slechts kort juridische bijstand gehad en de contacten met eiser zelf onderhouden. Daarnaast kwalificeert de overeenkomst naar het voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter als een huurovereenkomst. Aannemelijk is dan ook dat gedaagde Y op dit moment niet zonder recht of titel in de woning verblijft. De gevorderde ontruiming wordt afgewezen. Ter zake van de andere vordering van eiser overweegt de voorzieningenrechter dat de in het geding gebrachte stukken erop wijzen dat de aandelen van de vennootschap niet van de erven van B zijn, maar in de nalatenschap van A vallen. Y heeft zichzelf jarenlang als bestuurder beschouwd. Zij heeft weliswaar gesteld dat er een besluit bestaat waarbij zij als bestuurder is benoemd, maar dat heeft zij niet overgelegd en inmiddels is zij ook niet meer als bestuurder ingeschreven. Ook eiser gaat ervan uit dat zij op dit moment in elk geval geen bestuurder is. De vereffenaar heeft een rechtens te respecteren belang bij afgifte van de administratie van de vennootschap en Y heeft zich bereid verklaard de stukken

over de laatste 5 jaar ter beschikking te stellen.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 05-08-2025

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2025:11129

Zaaknummer: C/10/702217 / KG ZA 25-646

Rechters: P.F.G.T. Hofmeijer-Rutten

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Benoemde vereffenaar krijgt inzage in medisch dossier huisarts.

De in 2019 overleden erflater heeft neef Y tot enig erfgenaam benoemd en aan de overige 22 neven/nichten legaten toebedeeld. De in april 2024 tot vereffenaar benoemde eiser heeft nadat uit meerdere verklaringen van familie, burens en verzorgenden van erflater bleek dat erflater vanaf ongeveer 2015 niet langer in staat was om vrijelijk zijn wil te bepalen, onderzoek gedaan in de bankadministratie van erflater en ontdekt dat het vermogen van erflater sinds 2016 met € 190.000 is afgenomen. Ook bleek dat Y vanaf 2016 allerlei betalingen en opnames vanaf de rekening van erflater heeft gedaan. In mei 2025 heeft eiser aan de huisarts van erflater/gedaagde inzage verzocht in het medisch dossier van erflater. Eiser vordert in deze zaak inzage. De voorzieningenrechter acht spoedeisend belang aanwezig. Als eiser erin slaagt om aan te tonen dat erflater ten tijde van die onttrekkingen/schenken onvoldoende in staat was om zijn wil te bepalen, kunnen de onttrekkingen/schenken worden teruggevorderd (of vernietigd) op grond van artikel 3:34 lid 2 BW. Nu eiser als vereffenaar ook de belangen behartigt van de legatarissen heeft hij daarmee een zwaarwegend belang bij de door hem gevorderde inzage in het medisch dossier van erflater. Om te kunnen oordelen dat inzage in gegevens uit het medisch dossier van erflater ook noodzakelijk is voor de behartiging van het belang van eiser, is ten minste nodig dat sprake is van concrete aanwijzingen dat erflater in de jaren voor zijn overlijden wilsonbekwaam was. Naar het oordeel van de voorzieningenrechter is aan dit vereiste voldaan. Uit de in het geding gebrachte verklaringen van familie en omwonenden kunnen voldoende aanknopingspunten worden afgeleid op grond waarvan de wilsonbekwaamheid van erflater in ieder geval de laatste jaren voor zijn overlijden in twijfel kan worden getrokken. Gedaagde betwist dit ook niet. De voorzieningenrechter is verder van oordeel dat voor eiser niet langs andere weg dan door middel van het verkrijgen van de medische gegevens van gedaagde voldoende mogelijkheden bestaan om te kunnen vaststellen of erflater in de laatste jaren voor zijn overlijden wilsonbekwaam was en in staat was te begrijpen, te controleren en zich zo nodig te verzetten tegen de wijze waarop Y zijn vermogen beheerde. Er zijn dan ook voldoende gronden om in kort geding het beroepsgeheim van gedaagde te doorbreken en inzage in het door hem bijgehouden medisch dossier toe te staan.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 15-09-2025

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2025:7811

Zaaknummer: 454376

Rechters: D. Vergunst

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De wens van erflaatster om onroerend goed in de familie te houden was voor de executeurs een inspanningsverplichting en geen resultaatsverplichting.

De in 2013 overleden erflater heeft zijn echtgenote/erflaatster als enig erfgenaam achtergelaten. Erflaatster is in 2020 overleden en heeft de vijf eisers en gedaagde tot haar erfgenamen benoemd. Zij hebben zuiver aanvaard. Eiser 1 en gedaagde zijn gezamenlijk tot executeurs benoemd, hebben de benoeming aanvaard en zijn zowel tezamen als ieder afzonderlijk bevoegd de beheerde goederen te gelde te maken, voor zover dit nodig is voor de voldoening van schulden van de nalatenschap. Erflater en zijn broer waren gezamenlijk, ieder voor de onverdeelde helft, eigenaar van pand X met nummers 1 en 2. De voorkant van het pand werd bewoond door erflater en erflaatster. De achterkant werd bewoond door wijlen oom en tante van partijen. De eigendom van het achterste deel is onder algemene titel overgegaan op de vier erfgenamen van deze vooroverleden oom en tante. Het voorste deel is uiteindelijk onder algemene titel overgegaan op partijen. Tot de nalatenschap behoort verder de volle eigendom van een aantal percelen grond en een aantal percelen die voor de helft in de nalatenschap van erflaatster vallen. In het testament heeft erflaatster aangegeven dat het de wens was van haar en wijlen haar echtgenoot dat de woning en de gronden in de familie zouden blijven. In verband daarmee verzoekt zij de executeurs te bewerkstelligen dat de genoemde erfgenamen (en hun afstammelingen) in de aangegeven volgorde, in de gelegenheid worden gesteld de onroerende zaken te kopen voor tachtig procent (80%) van de waarde. Bij (gedeeltelijke) doorverkoop binnen 10 jaar moet 20% van de waarde onder de erven worden verdeeld. Kort en goed is het uiteindelijk een zoon van gedaagde die het geheel zou gaan overnemen, maar een daartoe strekkende koopovereenkomst is nimmer ondertekend, o.m. omdat onenigheid bestond over de doorverkoopclausule. Eisers stellen een twaalfstal vorderingen in, waaronder dat de rechtbank de verdeling van de nalatenschap gelast op de door hen voorgestane wijze waarbij o.m. onroerende zaken aan derden worden verkocht. In reconventie vordert gedaagde o.m. dat de verdeling wordt gelast waarbij wordt verklaard dat er tussen zijn zoon en de erven een koopovereenkomst tot stand is gekomen. In geschil is o.m. of de executele is beëindigd. De rechtbank meent dat dit het geval is. Zo heeft erflaatster geen afwikkelingsbewind ingesteld, zodat de executeurs dan ook een beperkte taak

hadden. Met betrekking tot erflaatsters wens overweegt de rechtbank dat de verkooponderhandelingen zijn vastgelopen toen eisers aan de zoon hebben laten weten af te zien van de koop. Dit heeft echter niet tot gevolg dat de executele niet beëindigd is. De taak van de executeurs reikt niet verder dan het in de gelegenheid stellen van de in het testament genoemde koopgerechtigden. Dit is gebeurd. De executeurs zijn niet bevoegd tot het sluiten van een eventuele koopovereenkomst, omdat aan hen een beperkte taak is toegedeeld. Het is uiteindelijk aan de erfgenamen om daden van beschikking te verrichten, zoals het sluiten van een koopovereenkomst. Daarmee zijn eisers ontvankelijk in hun vorderingen. De rechtbank geeft aan dat er geen ondertekende koopovereenkomst is en dat artikel 7:3 BW eraan in de weg staat dat op andere wijze een rechtsgeldige koopovereenkomst tot stand zou zijn gekomen. Alleen onder zeer bijzondere omstandigheden kan een beroep op het ontbreken van schriftelijke vastlegging van de bereikte wilsovereenstemming naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zijn, maar daarvan is hier geen sprake. Vervolgens ligt de vraag voor of het de erfgenamen vrij staat om de onroerende zaken te verkopen aan een derde, of dat zij op grond van het testament gehouden zijn verder in onderhandeling te treden met de zoon, dan wel een van de andere in het testament genoemde koopgerechtigden. Het antwoord luidt dat de erfgenamen bevoegd zijn om de onroerende zaken aan een derde te verkopen. Het Nederlands erfrecht kent geen algemene verplichting voor erfgenamen om de wensen in een testament uit te voeren. Sommige wensen in een testament kunnen in rechte worden afgedwongen, bijvoorbeeld een legaat. Als in dat geval de erfgenamen weigeren het legaat af te geven dan kan de legataris naleving van dit recht bij de rechter afdwingen. In deze zaak is van een wens bij legaat echter geen sprake. Wensen kunnen vrijwillig door alle erfgenamen worden gevolgd, maar dit is erfrechtelijk geen verplichting. Dat is het gevolg van het feit dat Boek 4 BW een gesloten stelsel van uiterste wilsbeschikkingen kent. Op de executeurs rust een inspanningsverplichting om de wens van erflaatster te vervullen. Het is dus nadrukkelijk geen resultaatsverplichting waaraan uitvoering moet worden gegeven en waarbij een bepaald resultaat moet worden bereikt. Dat is ook niet mogelijk gelet op het feit dat uiteindelijk de erfgenamen beschikkingsbevoegd zijn tot verkoop van de onroerende zaken en de erfgenamen niet verplicht zijn om de wens uit het testament uit te voeren. Vervolgens gaat de rechtbank in op de wijze van verdeling.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 20-08-2025

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2025:9847

Zaaknummer: C/15/355617 / HA ZA 24-444

Rechters: J.J. Dijk

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzoeken aan de rechtbank tot benoeming van een vereffenaar.

In de nalatenschap van de in 2025 overleden erflater verzoekt diens voormalig bewindvoerder op grond van artikel 4:203 lid 1 onder b BW een vereffenaar te benoemen. Verzoekster stelt dat twee van de drie erfgenamen/belanghebbenden de nalatenschap beneficiair hebben aanvaard, maar daarvan blijkt niet uit het boedelregister. De rechtbank vult daarom de rechtsgronden aan (art. 25 Rv) en beoordeelt of is voldaan aan de voorwaarden van artikel 4:204 lid 1 onder a BW. Het bewind over de goederen van verzoekster is door het overlijden beëindigd, maar verzoekster heeft na het overlijden nog wel verplichtingen. Verzoekster blijft op grond van artikel 1:448 lid 3 BW verplicht om al datgene te doen, wat niet zonder nadeel van rechthebbende kan worden uitgesteld, totdat degene die na hem tot het beheer van de goederen bevoegd is, dit heeft aanvaard. Daarnaast moet verzoekster als bewindvoerder ook rekening en verantwoording afleggen aan de eventuele erfgenamen van de overledene aan het einde van het bewind (art. 1:445 lid 1 BW). De nalatenschap wordt niet door een executeur beheerd en wordt onbeheerd gelaten door de bekende erfgenamen. Verder zijn de verhoudingen tussen de erven ernstig verstoord en wensen twee van hen geen contact te hebben met de derde. De rechtbank gaat er ook van uit dat de erfgenamen gezamenlijk het beheer niet op zich kunnen nemen; daarmee is ook voldaan aan de andere voorwaarde om een vereffenaar te benoemen.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 31-07-2025

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2025:10994

Zaaknummer: C/10/701340 / HA RK 25-574

Rechters: C. van Steenderen-Koornneef

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Huur(voortzettings)kwesties na overlijden van de huurder.

In deze zaak (ECLI:NL:RBZWB:2024:9660) hebben de ouders van X in 1997 een woning van Y gehuurd en tot zijn 18^e heeft X in die woning gewoond. Na het overlijden van moeder is X in 2013 in de woning getrokken, in 2015 is zijn echtgenote ingetrokken en in 2020 en 2021 zijn hun kinderen daar geboren. In 2023 is vader (te Marokko) overleden en vanaf 2024 heeft X tevergeefs geprobeerd de huur voort te zetten. De kantonrechter gaat in op de vereisten voor toewijzing van het voortzettingsverzoek en oordeelt dat Y onvoldoende betwist dat X zijn hoofdverblijf in de woning heeft. De kantonrechter geeft aan dat X heeft voldaan aan zijn stelplicht ter zake van de duurzame gemeenschappelijke huishouding, maar dat Y deze ook voldoende heeft betwist. Daarom draagt de kantonrechter op grond van artikel 149 en 150 Rv X op om te bewijzen dat X (met zijn gezin) een duurzame gemeenschappelijke huishouding met vader heeft gehad. X kan dit bewijs leveren door alle middelen rechtens, zoals maar niet uitsluitend door het in het geding brengen van stukken waarmee over langere tijd inzage wordt gegeven in de vaste lasten (de kostenposten, de omvang van de vaste lasten en de verdeling (wie betaalde wat)), de boodschappen (wie deed wanneer boodschappen en hoe was de kostenverdeling) en de vakanties en andere gezamenlijke activiteiten (bijvoorbeeld geboekte vakantieverblijven, vliegtickets, paspoortstempels en foto's). Y voert verder aan dat het hoge salaris van X niet past bij de huur van een sociale huurwoning. Y meent dat als zou worden geoordeeld dat X aan de eisen voor voortzetting van de huurovereenkomst voldoet, het desondanks naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn als X de huurovereenkomst mag voortzetten. Dit beroep op de beperkende werking van de redelijkheid en billijkheid (art. 6:248 lid 2 BW) slaagt niet. De kantonrechter stelt dat bij de toepassing daarvan de nodige terughoudendheid moet worden betracht, zeker nu het gaat om de beoordeling of de toepassing van een dwingendrechtelijke wettelijke regel in dit concrete geval naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. Van belang is dat in artikel 7:268 lid 3 aanhef en onder b BW juist als eis is opgenomen dat X vanuit financieel oogpunt voldoende waarborg biedt voor een behoorlijke nakoming van de huur. Voorts is van belang dat Y heeft erkend dat het inkomen van X vermoedelijk niet aan de orde zou zijn gekomen bij een gesprek over medehuurderschap bij leven.

In ECLI:NL:RBROT:2025:10997 is de huurvoortzetting vorderende eiseres ontvankelijk hoewel

zij pas na het overlijden van de huurder is ingeschreven in de betreffende gemeente. Verhuurder/gedaagde heeft echter niet betwist dat eiseres op het moment van overlijden feitelijk al enige tijd met hem samenwoonde in het gehuurde en daarmee de medebewoner van het gehuurde is geworden. Naar het oordeel van de kantonrechter is niet voldaan aan de voorwaarde dat eiseres met overledene/huurder een duurzame gemeenschappelijke huishouding heeft gevoerd. Afgezien van haar stelling dat zij om beurten boodschappen deden, heeft eiseres geen verdere onderbouwing gegeven waaruit de gemeenschappelijkheid van het huishouden kan blijken. Op de zitting heeft eiseres toegelicht dat zij in april 2024 met overledene is gaan samenwonen vanwege diens slechte gezondheid en dat zij tot die tijd een andere woning huurde. Ook uit deze omstandigheden, waaruit blijkt dat de samenwoning feitelijk slechts twee maanden heeft geduurd en kennelijk was ingegeven vanuit de wens om mantelzorg te verlenen, leidt de kantonrechter af dat van een duurzame gemeenschappelijke huishouding geen sprake is geweest. Ook is inmiddels een forse huurachterstand ontstaan.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 18-12-2024

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2024:966o

Zaaknummer: 1116666o CV EXPL 24-2191

Rechters: M.M. van 't Nedereind

Wetsartikelen: